

رمانی (بازنای بارکوتووان) ... ءبدولموتلیب ءبدو

ناکره موو نووسینک لباری چوسانوو و برستتی و زلرلکردنی
سکسی و سسکس و تاوانی گندیی و باوکایتی . بئ ددب دابنن،
واقعیات هارگیز ئوو نیی، ک ب وردی وئی واقع بگریت، بکو
شوازی تعبیرکردنکی ئددبیانیه ل ناشیرینی ژیان و ناشیرینی
مرجه کمماییتیکان. ب مانایکی دیک ئددب تعبیرکردنکی
ناشیرینایه ل خودی ناشیرینی، برانبر ئوو شرووکارئامزی و
راستووئی ل دربریندا یکهک ل خسسئکانی ئددبی ناشیرین!

(1)

قس لباری دسپکی په ل ئیشکالی رمانی (بازنای بار
کوتووان) (محمدمد کیم ناناوا) ناکم، بکو قس ل گانانوو
و بندمای گانان و رووداو و زمن دکم. گانانوو گرنگی ب
خستنوووی رووداوکان ددات و کار ل سار برروپشچوونی (زمنی
رووداو) و (زمنی گانانوو) و (زمنی خوندنوو) دکات، ب
دیوکی دیک گانانوو زمننک رددنست، ک ئستای دق ئو
زمننیه. هتا ئرر ئو نخشیه و هلی نیازخوازی نوسار زر ب
جوانی ل رمانی ناوبراودا دبینر!

ل و رماندا ددش گانانوو و گرنگی گانانوو تعبیرمئی
دستواژی کوردانیه ل (پکا بوو کوک) و وک ل دقکشدای
بوشوئی هاتوو (بوخ ئیستعمار. ل هرا کشاندا بام ل
همووان بی بوو، بازارم گرم و ب همن بوو، ل نعرتم
ددا، دمناند، ل دی خمداد مگووت: وولاهی ئو ئیستعمار
ملحیز ل هار کوپک ب گوی ل نعرتهی بند، بگومان ب
خیدا دمی. 11-12) و برروپشچوونی زمنی گانانوو ش ل
(هتا من گنج بووم)، وک ل دقکشدای هاتوو (ئیدی ئوی ل
شوانی شوکاری بی زربری تپک پیدام کردبوو ل تاترخاندا.
ل 89-90) هبگریندوو! بام زمنی خوندنوو، زمنی ئو زمان
ساتیرئامزیه، ک ل دستواژی (پیری و هزار عیب) دا
خوندنران ب خی رادکشم.

ب شووکی دیک ئوی ل و چند وشیدایا مبستم، هار تنها

د یاری کړدنی چمکی سټکسیانز (هټس/گیشتن/ کپ بوون) نیی. بټکو تماشاکړدنکی رشبینان و وټبیرھټنانو وی مټژووی شکستگټور کانی د سټاتی کوردیی، کټ نوسټر لټ رووی هونټریی و لټ رگای گټان و وی چمکی (رابردو) بټ راناوی بزر هټ و وی بټرجټست کړدنی دټات، واتټ تټرجټم کړدنی رشبړدن و وی مټژووی کوردی، رټچوون و وی واقعی بینراویش دټگټینټ، بټو مانایټش تټعبیر لټ خودی ناشیرینی دټکات!! بټټام تټواوی ئ و زټمټن کټشف نټکراو و خټیا کټشف نټکراوټش فټرامټش دټکات و دټیخاتټ دواو، کټ خټټکانټکی جیاواز خټونی پټو دټبینن، دټش لټ رووی هونټریی و لټ رگای راناوی قسټکټر و دید و خټیا وی جیاواز و گټشبین و بټرجټستټی بټکټین. کټواتټ نوسټر هټ و وی داو کټی بینراو و پانتایی ئ و رټمان لټ سټر وټبیرھټنانو وی مټژووی شکست کانی کوردی بخولټنټ و.

بـ کورتی ئا مانجی نوسـر وـ بیرھـنا نـو وـ هـنا نی شکستـ گـورـکانی کوردییـ؟! وـكـ دـزانین بـ درـژایی مـژووی دـسـا تی سیاسی کوردی، زـمـنی شکستـ گـورـکان پانتاییـکی گـورـی لـ خـیاـدانی تاکی کوردی داگیر کردوو و وـكـ چـن پانتاییـکی گـورـی لـ و رـمانـدا بـ خـی بردوو، بـ و مانایـش (زـمـنی شکستـ گـورـکانی نـ و رـمانی ناوبراو) هـر تـنـها دـلالـت لـ زـمـنی دـسـا تی بینراوی سیاسی کوردی ناکات، بـکو تـکـ بـ مـژووی شکستـ گـورـکانی دـسـا تی سیاسی کوردی دـبـتـو! ئـو وـش وـكـ بـنـمای خوـندنـوی ئـ و رـمانـ لـ رـنگدانـوی فیکری (قـرداری رابردوو) و (چـمکی هـ نووکـیی) دـنـخـشـنین و وـكـ هونـری نواندن دـتوانین لـ سـر ئاوـتـبوونی (مـژوو) و (ساتی نوسین) هـیـگرینـو. بـام ئـگـر فیکری (ئـمـ قـرداری رابردووین) بـکو وـتـ بـر رـخنـی سـردـمـو، بـوی کـ خـكـ سـزی بـ گـگـانـو گـورـکان نـماو، وـكـ لای (لیوتار) دـبینـت، ئـو فیکری هـ نووکـیی کـ لای (هایدگـر) لـ سـر تـگـیشتنی خود و خودـ جیاوازـکان دامـزراو و بـر و گشتگیری دـبـتـو!!

لەو خۆندنەوەییدا دێشێ رێنگدانەوێ گوتاری فیکری قەرداری
 را بردوو وێك بنەمای گەلانی و بنەخشەنین و زەمەنی رووداوێکانی
 گەلانی وێش لە چەمکی ھەنووکەیدا بەرجەستە بکەین! دێم و بەم
 نوسەر مەژووێ نەتەوێک بیر دێخات و ئاوەتێ زەمەنی بە
 دوا یێ کداھا تووی (ھەلەسان/ گەیشتن/ کپ بوون) ی رووداو و واقعییەکانی
 نەو رێمانەکی دێکات، لەلایەکی دیکەش لە رووی ھونەر ییی و بنەمای
 گەلانی و بە رانای بزر تێکەڵ بە واقعی بینراو دێت و . بەوێش

ئاۋات-بوۋنى بىن-ماي گوتارى گۇل-ان-و و زىم-نى رووداۋ
 واقىيى-كانى گۇل-ان-و و وڭ بىر-ى پشتى رىمان-ك خىيان دىنو-ند.
 بىگومان هېچ رىمان-ك بى كاراكتىر نىيى، كاراكتىرى سىر-كى مح-م
 كىر-ىم نان-وا لى پى-كا دى-بىت كوك، دى-چىت نىو خىپ-شاندىكى
 دىر بى ئىستعمار ھىد-س و وڭ پا-وان-كى لىخى بردوو دووچارى
 بىندىنخان دى-بىت، ئىو ھىسان و رووداۋ ئىگى-رچى لى روويى-ك لى
 روۋ-كان ئىكتىرى بى توانا (شارلى شاپلن) مان بىر دىخات-و ئىو
 كاتى لى ھىات-ىكدا دىك-وتى پىش خىپ-شاندىن و دى-بىت پىش-واى
 ئىو خىپ-شاندىن، لىلاي-كى دىكى دىمانبات-و بى كاراكتىرى سىر-كى
 رىمانى (زانى گىل) (ئىبراھىم ئىحمىد)...

(2)

بى قىس-ى بىش-كى زىر لى رىخى-گرانى ئىد-بى (زىم-ن) لى رىماندا
 ناۋ-ندى و بى-بى زىم-ن رىمان رىنانر! واتى رىمان ناتوانى خى لى
 بىشايى و چواچ-وۋى زىم-نى دىرباز بىكات، چونكى زىم-ن ئىو
 پىكى-رى-ك رىمانى لى سىر داد-مىزى، لى رىمانى بازى بار
 كىوتواندا دوو جىر لى زىم-ن دىبىن-ت: زىم-ن-ك كى لى زىجىر
 رووداۋ-كانى (ھىسان/ گىشتىن/ كى بوون) بىر-جىست دى-بىت! ئىو
 زىم-ن ھىمىش پىرسىارى ئىو-مان لا دروست دىكات، كى دواتر جى
 روودى-دات؟ كاراكتىر-كان بى ھىگىر رووداۋ-كانى ئىو زىم-ن دىندى
 ژماردىن! بىرانى-ر ئىو-ش زىم-ن-ك ھى-ى، كى تىواۋ پىگى-يىو و
 كىتايىدار، زىم-ن-ك كى ئىم قىردارى ئىوين! نوسىر ئاماز-كردنى
 زىم-نى دوۋم بى مژوۋى شىكىت-كانى كوردى-و پىيوست دىكات،
 چونكى پىيو-اى زىم-نى شىكىت-كان رىگى دروستى نوسىن بى نوسىر و
 گىشتىن بى پى-ى (ناشىرىنى) نىشانى خو-ندىر دىدات، بى-ى لى
 دىشتىنى ھىمو رىگىز-كانى گۇل-ان-و دا ھىمىش خى بى قىردارى ئىو
 رابردوو دىزان-ت و بى شىو-ىكى دىار (وڭ گوتار) ھىو-ى
 بىر-جىست-كردنى دىدات.

بى گىشتى لى زىم-نى رىماندا پىويستى رىگىزى گىرنگى-كانى گۇل-ان-و
 بىر-جىستى بىكرىت، دىم-و بىم دى-بى زىم-نى (گۇل-ان-و) و زىم-نى
 (گوتار) لى يىك جىا بىكرىت-و، واتى پىويستى زىم-نى رووداۋ-كانى
 گۇل-ان-و بى رىگى كىردى-ى و بى پى-ى سىستىمى سىروشتى دىر-كى
 دىبى-ژرىت. لى بىرىشمان نىچى زىم-نى گوتار، زىم-نى خودى
 رووداۋ-كان دىگى-ن-ت. زىم-نى گوتار زىم-نىكى خىت-ى، گوتار
 رىكىستى بىندى بى رىكىستى-كى بى دواي-كدا ھاتوو، كى يىك-ك لى
 پاش ئىو-ىدىك-و دىت! بىم-ى زىم-نى گۇل-ان-و زىم-نىكى فر-

رڼه ښود.

نوسر له رمانی بازنی بار کړوتوواندا فیکری قرداری رابردوو و چې مکی هڅووکښی ئاوتی یېکتر دکات، وات زمنی گڼانډو و زمنی گوتار تېکڼو به یېک دبت و ناشیرینی رابردوو و ناشیرینی هڅووکڼ به یېک دگڼډو!

دواجار زمنی گڼانډو به به رڼگزی شوڼ بوونی نیی و رڼگدانډوای نابینریت، کچی هڅمیش زمنی گوتار دتېکڼو دتېکڼوای زمنی گڼانډو! کوات زمنی گڼانډو، زمنی رووداوکانی گڼانډوای و له پښوڼدی به کسټیکانډو خی هڅدگرتڼو، به و مانایېش مادی گڼانډو له شوډا پش گوتار دتېکڼو، بهام زمنی گوتار زمنی گڼانډوای، ک دتېکڼو پاش گڼانډوای دانر و له گڼو به چوونی گوتاری جیاواز و له رڼگای موفار قی زمنی نییو به پښی پاش و پش خستنی زنجیرای رووداوکان رڼک دخریت، وات زمنی گوتار زمنی گڼانډوای، دوی ئوای له دووتوی گوتاردا مرون دکریت، یان دچسپنر. دواجاریش زمن و شوڼ به هڅووکیان فزای رمان پکدهڼن.

(3)

هڅبت تې نوین به پلای یېکم زمانیی، دقې رمان خی له نوان گڼانډو و وسف و دیالگدا دبینڼو، له گڼو ئوډا ناش تېها به و شو سادی سیری زمان بکین، ک هڅر فیکری و له رڼگای وشو به ئویدیک دگات، چونک دش به به وشش بوا به هڅد شت بهڼن به نموڼ برسټی یان هڅتکردن...

لږدا وټامی پرسیری زمان چن به واقعو پښوڼست دبت، ئو نیی ک له رڼگای نوانډو به ئنجام دگات، بڼکو ئوای ک زمان به هی داهڼانډو به واقعو دلک، ئو پښوڼستبوونش عقی داهڼانډو بڼسر دنگ و ئامازدا دښپڼ! هڅر له سر ئو بڼمایش کدی تگیشتنی مانای داهڼانډو، ئوای ک فیکری داهڼانډوای گڼو به وش و ئاماز و رڼمزی داهڼانډو بگڼت.

له رمانی بازنی بار کړوتووان سږرڼای هڅی زمانوانی و دتېکواژای دووبار و مانای دووبار کراو و هڅی رڼوس و خاښدی. کاراکتري سږرکی نیازی خی له زمانکی (سوار)دا دسپڼ، له پا ئوډا ئو نیاز تېقلیدیېش دتېکڼو، ک له وشکان و رستکانی نښو زمانی بڼجماو " رابردوو"دا هی. به مجرېش کردی کی نیازنامز له رڼگای وشای دووبار کراو و

دست‌واژې نږیتگې را و پړاو نژام‌زدا به ریتم‌کې سوار دادې ژ و ک‌ی ئ و تگ‌یشتن سوارش به پ‌بوونی م‌ژوو بند دکات، سرې ای ه‌موو ئ‌وانش ئ‌و‌ی خو‌نډر به و ر‌مان‌و د ب‌ست‌ت‌و، تنها ریتمی سوار نیی، ب‌کو ل‌لایک ج‌ر‌ک ل‌ زمانې ت‌نژام‌ز، ک‌ س‌رک‌وتووان کارې پ‌کړاو، ل‌لایک‌کې دیک‌ش ت‌عبیرکړن‌کې ناشیرینا نه ل‌ خودی ناشیرینی.

دواچار ئ‌و ر‌مان م‌رجی ت‌ربوونی (ق‌ردی رابردوو) وک‌ گوتار‌کې نیازخووانه به واقعی ه‌نووک‌یی د‌فر‌ش‌ت‌و! ل‌ر‌دا د‌ک‌وین‌ نه‌وان دوو م‌رجی ت‌ربوونی زمان. ی‌ک‌م م‌رجی ت‌ربوونی ق‌ردی رابردوو، دوو‌م م‌رجی ت‌ربوونی چ‌م‌کې ه‌نووک‌یی. ب‌ام د‌قی داه‌ن‌ران‌ ئ‌و‌ی‌ک‌ م‌رجی ت‌ربوونی داه‌نان ب‌س‌ر م‌رج‌کانی ت‌ربووندا بس‌پ‌ن‌ت.